

Dlui Eugeniu ȘTIRBU,
Comisia Electorală Centrală a Republicii Moldova

DEMERS

Nr. 10/09 din 9 iulie 2009

Stimate Dle Președinte,

Coaliția Civică pentru Alegeri Libere și Corecte – „Coaliția 2009” a analizat cu atenție noul Regulament de reflectare a campaniei electorale aprobat de către Comisia Electorală Centrală și a constatat că acesta din urmă are, în comparație cu documentul din campania precedentă, atât mici îmbunătățiri ale condițiilor de reflectare a campaniei electorale precum și o serie de prevederi confuze care fac dificilă înțelegerea și respectarea acestuia de către concurenții electorali, precum și unele prevederi care limitează grav posibilitățile societății civile de a se implica în aceste alegeri prin diverse proiecte de educație civică care presupun o strânsă colaborare cu instituțiile mass-media.

În acest sens, dorim să apreciem structurarea mai bună a prezentului regulament și să atragem atenția Dvs asupra unor prevederi reușite și mai puțin reușite. Astfel în categoria prevederilor reușite vom include:

- Pct 25, care a fost în mod necesar completat cu prevederi ce indică responsabilitatea părților în cazul încălcării Regulamentului;
- Pct. 41 al prezentului Regulament a omis parte din ambiguitatea și inexactitatea pe care o conținea pct. 31 al precedentului Regulament;
- Din prezentul Regulament (pct. 49) a fost eliminată prevederea precedentului Regulament (pct. 51) - **Dezbaterile vor fi organizate numai după expirarea termenului prevăzut de Codul electoral pentru înregistrare candidaților la alegeri**, astfel fiind satisfăcute doleanțele concurenților electorali;
- În pct. 59 este eliminată interdicția (pct. 58 din precedentul Regulament) pentru concurenții electorali de a expune, în timpul dezbaterilor publice, **afirmații care pot aduce prejudicii demnității umane și onoarei concurentului electoral**;
- Pct. 69 al prezentului Regulament este completat cu o precizare binevenită: **Instituțiile audiovizualului ce difuzează materiale electorale vor informa săptămânal Comisia Electorală Centrală despre volumul de emisie (inclusiv publicitate electorală, emisiuni de dezbateri electorale, spoturi sociale difuzate la solicitarea CEC) conform unui Formular special disponibil pe pagina web a CEC. Aceste instituții vor prezenta Comisiei Electorale Centrale, în termen de 3 zile de la încheierea campaniei electorale, un raport de totalizare în care**

Coaliția 2009 este o uniune benevolă de organizații neguvernamentale din Republica Moldova care au drept scop să contribuie la asigurarea unor alegeri libere, corecte, transparente și democratice ale Parlamentului Republicii Moldova și continuă activitățile de promovare a unor alegeri libere și corecte demarate de Coaliția 2005 și 2007. **La moment Coaliția 2009 întrunește peste 70 de organizații neguvernamentale.**

vor specifica timpul acordat fiecărui concurent electoral în parte contra plată și pentru dezbateri electorale, precum și suma percepută pentru serviciile prestate.

Din categoria prevederilor mai puțin reușite și asupra cărora dorim să vă atragem atenția în speranța că veți căuta la necesitate soluțiile cele mai bune, vă sesizăm asupra următoarelor prevederi:

- Regulamentul a fost completat cu prevederea ***Materialele de educație civică și electorală comandate de asociațiile obștești sau alte persoane vor fi difuzate de instituțiile mass-media doar după avizarea prealabilă a acestora de către Comisia Electorală Centrală*** - P.48. În viziunea Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte – Coaliția 2009 această prevedere este una abuzivă și ambiguă, care va pune piedici majore în implementarea activităților de educație civică și electorală planificate de către asociațiile obștești;
- Din prezentul Regulament (pct. 49) a fost eliminată prevederea precedentului Regulament (pct. 51) - ***Dezbaterile vor fi organizate numai după expirarea termenului prevăzut de Codul electoral pentru înregistrare candidaților la alegeri***. Dincolo de partea pozitivă a acestei prevederi, expusă mai sus, observăm că totuși CEC nu a propus ca o modalitate practică de alternativă prin care concurenții electorali să se poată implica în dezbateri înainte de finisarea perioadei de înregistrare a candidaților, cu atât mai mult cu cât companiile audiovizuale sunt la rândul lor dezorientate și nu știu cum să procedeze în aceste noi condiții de activitate;
- Pct. 11, în maniera în care a fost redactat ***(Emisiunile cu caracter electoral vor fi programate în orele de maximă audiență (06.00-09.00; 18.00-23.00 pentru TV; 06.00-13.00; 17.00-20.00 pentru radio) și se vor evidenția prin mijloace acustice și/sau vizuale unice pentru identificarea și separarea lor de alte emisiuni. De asemenea, pentru contabilizarea timpului de antenă oferit contra plată concurenților electorali, spoturile respective se vor difuza numai în rubrica specială cu genericul „Electorală 2009”.)*** denotă: poate fi contabilizat timpul dezbaterilor electorale, ca emisiuni cu caracter electoral, și timpul publicității electorale plasate la rubrica „Electorală 2009”. Rămân în afara prevederilor știrile și subiectele cu caracter electoral. Rămâne întrebarea: dacă o instituție audiovizuală plasează știri și subiecte la rubrica „Electorală 2009”, trebuie contabilizate ca știri și subiecte plasate contra plată?
- Pct 16 la prezentului Regulament CEC - ***Exceptînd emisiunile cu genericul „Electorală 2009”, persoanele care dețin posturi de răspundere în administrația publică și sînt angajate în campania electorală nu vor apărea în imagini, nu vor acorda interviuri și nu vor face declarații prin care să comunice informații din domeniul lor de activitate, pentru a nu folosi acest prilej în scopul agitației electorale,*** prescrie subiecților vizați posibilitatea să apară doar în spoturile de publicitate electorală. În plus, pct. 11 afirmă că „Electorală 2009” este rubrică specială, iar pct.16 – că ar putea fi și emisiuni cu generic identic, fapt care în consecință produce confuzii;
- Pct. 61 al prezentului Regulament - ***În emisiunile de dezbateri electorale organizatorii nu vor difuza materiale publicitare despre activitatea concurenților electorali sau cu participarea acestora ori a persoanelor de încredere, reportaje televizate ori radiofonice de la întîlnirile concurenților electorali cu alegătorii, sondaje***

Coaliția 2009 este o uniune benevolă de organizații neguvernamentale din Republica Moldova care au drept scop să contribuie la asigurarea unor alegeri libere, corecte, transparente și democratice ale Parlamentului Republicii Moldova și continuă activitățile de promovare a unor alegeri libere și corecte demarate de Coaliția 2005 și 2007. **La moment Coaliția 2009 întruște peste 70 de organizații neguvernamentale.**

de opinii, despre vizitele de lucru ale concurenților electorali din rândul conducătorilor cu funcții de răspundere, spre deosebire de pct. 60 al precedentului Regulament - **În emisiunile de dezbateri electorale nu se admite difuzarea...**, are un conținut inexact și confuz. Astfel sunt indicate interdicții numai organizatorilor. Prin urmare, participanții la emisiuni de dezbateri pot utiliza, spre exemplu, sondaje de opinii;

- Pct. 9 al prezentului Regulament CEC, spre deosebire de precedentul, pe de o parte, oferă posibilitate concurenților electorali să-și soluționeze litigiile apărute între ei, referitoare la reflectarea campaniei electorale în mass-media, iar, pe de altă parte, intră într-o anumită neconcordanță cu pct. 8 care stipulează: **Comisia Electorală Centrală și Consiliul Coordonator al Audiovizualului, în perioada campaniei electorale, supraveghează respectarea pluralismului de opinii și alte aspecte ce țin de aplicarea prezentului Regulament.** Modul în care a fost redactat pct. 9 denotă logica: CEC și CCA doar supraveghează, dar nu se implică. Într-un fel, delegă responsabilitățile instanței de judecată. CEC și CCA ar fi putut media litigiile (unele litigii) astfel, încât să nu se ajungă în instanța de judecată. Se pare, redacția pct. 9 din precedentul Regulament CEC, era mai indicată;
- Pct. 70 al prezentului Regulament - **La cererea Comisiei Electorale Centrale, a Consiliului Coordonator al Audiovizualului și a concurenților electorali, radiodifuzorii sînt obligați să prezinte, în termen de 24 de ore, materialele video și audio împreună cu copiile contractelor și dispozițiilor de plată respective**, oferă șanse de abuz față de instituția audiovizuală din partea concurenților electorali. Instituțiile audiovizualului ar putea fi intenționat hărțuite. Mai judicios era dacă Regulamentul prevedea un mecanism prin care concurenții electorali să poată avea acces la respectivele materiale. Radiodifuzorii și așa au suficiente organe de supraveghere. Pct. 70 adaugă în rândul lor și concurenții electorali.

Prezentând mai sus viziunea Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte – „Coaliția 2009” asupra prevederilor neclare, incomplete sau abuzive din Regulamentul de reflectare a campaniei electorale în mass-media, solicităm Comisiei Electorale Centrale:

- să examineze oportunitatea operării modificărilor la prezentul Regulament de reflectare a campaniei electorale în scopul remedierii neajunsurilor remarcate;
- să trateze cu atenție toate disputele și neînțelegerile care ar putea apărea ca urmare a prevederilor neclare, incomplete sau abuzive din prezentul regulament.

În baza legislației în vigoare, Coaliția Civică pentru Alegeri Libere și Corecte - “Coaliția 2009” solicită Comisiei Electorale Centrale să ne informeze în scris despre măsurile întreprinse.

Vă mulțumim anticipat pentru cooperare.

Nicolae Panfil

Secretarul Coaliției

În numele membrilor Consiliului Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte – “Coaliția 2009”

Coaliția 2009 este o uniune benevolă de organizații neguvernamentale din Republica Moldova care au drept scop să contribuie la asigurarea unor alegeri libere, corecte, transparente și democratice ale Parlamentului Republicii Moldova și continuă activitățile de promovare a unor alegeri libere și corecte demarate de Coaliția 2005 și 2007. **La moment Coaliția 2009 întrunește peste 70 de organizații neguvernamentale.**